ڤنزویلا و دوو تبینی … زاهیر باهیر

ڤنزویلا ئو وات‌ی کژ بژ برو خراپتر دوات و دواجاریش چاریکی نییجگ لادستبوونی خی نبت بهزی موعارزی ئستا کسر بئمریکاو واتانی ژاوایو چارنوسیشی تسلیمبوونبسیاستی ئابوریی نیو-لیبرالی ئوان . سردمی ‘هیگچافیز’ بتایبت تا سانی 2009 و 2010 ڤنزویلا واتک بوو کژیانی هرزرینی خککک‌ی لهموو ویکو باشتر بوو نك لواتانی دیکی ئمریکای لاتین ، بکو لهموو واتانی دونیاش.
لو واتدا بکاری نمابوو ، خویندن و چارسری نخشی بلاش بوو ژی بی برکوتنی خککک‌ی لبرانبر دکتردا لسای سیاستی نوت دان بکوبا لبرانبر دکترا، لهموو شونکی دیک کمتر بوو، یژی مردنی مندانی ساوا و ئافرتانی دووگیان سا بسا کم دبوو، یژی نخوندواری بتواوی هاتخوارو تنانت ئوانشی کتمنیان 80 سا و لسر و ئوشو بوون فری خویندنو و نوسین کران . ‘چافیز’ خی بدوو پاسوانو زر جار سردانی شونهژارکان و شونکانی سرکار و شونی دیکی دکرد تاکو بزانت ژیانیان چن و داخوازیشیان چیب ، ئمجگ لوی هموو ژانکی یکشمش برنامیکی لادودا هبوو بپرسیاری خکی و وامدانویان. واتك بوو کبندیی سیاسیان نبوو.

بتپینی وخت و مردنی ‘چافیز’ و دواتریش لکارکوتنی کاسترو مردنی، کپایکی گور بوو بچافیز و ژمکی هروها هاتنی قیرانی ئابووریی و قوبوونوی کاستوخ کاریگری خی لسر واتانی برهمهنی نوت کڤزویلاش یکك بوو لیان، دانا، ئیدی ژیانیش لو گا. بارودخی خکی بروخراپی یشت ، بتا زیادیکرد ، ئاستی بژوی و ژیانی هاوواتیانی هاتخوارو ، تاوانکردن چوو سرو تا ئو ادیی کڤنزویلا بو واتان دژمررت کزرتریین هاوواتی تیادا دکوژرو بروخراپتریش دوات.
لردا دبت تبینی ئوش بکین کچندك ئم بارودخ لخراپی و داامانا بت ، ئوندش لبرژوندی موعارزیکزر

بە باشی و بە پشتی ئەمریکا و میدیای ئەمریکا و بریاتانیا زەر چاك ئەوەی کە ەوویدا و ەوودەدات ئەم موعارەزەیە وریایانە ، قەستییەوە و بەکاریهەنا تا ئەو ەادەیەی کە زیاتر لە مانگەکە خەکانەکی زەر دەکەونە سەر شەقامەکان و خەپیشاندان و ناەزایی بەرانبەر بە حکومەتی هەنووکە ،دەردەبەن و تا ئەستاش نزیکەی 100 کەس لەوەدا کوژراوە بە لە بریندار بووان و گرتنی کەسانی دیکەو سەرکردەکانی موعارەزە . لە دوەنی شەوە ، 07/08 ، بارودەخەکە بەرە و خراپتر ەیشتووە پاش ئەوەی کە دەستەیەکی چەکداری ، کە من باوەم وایە ئەوە ناوکەکە بە دروستکردنی جەنگی ناوخە ئەگەر حکومەتی ئەستا دەست لەکار نەکەشیتەوە یاخود لانی کەم بانگەشەی هەلبژاردنی گشتی نەکات، هەیان کوتایە سەر سەربازگەیەك .
لە هەفتەی ەابوردوودا کە ەاپرسی گشتی لەسەر هەموارکردنەوەی دەستوور و تەعدیلکردنی کرا بە زیادکردنی دەسەاتی دەوەت و سەرکی حکومەتەکەی، کە بەرەو دیکتاتەرییەتی دەبات، ئەوەندەی دیکە بارودەخەکە خراپتردەکات، هاوکاتیش سیاسەتی دووفاقەیی بە شەرمانەی ئەمریکا و بریتانیا بە تەواوی دەرخست .

ئەوەی کە ئاشکرایە دەستتەوەردانی ئەمریکایە لە کاروباری ناوخەی ڤەنزویەلا و یارمەتیدانی موعارەزە و توندکردنەوەی خەکەکەی لە ەگای میدیاوە دژ بە نیکەلاس مادورو و حکومەتەکەی .
ئەمریکا دەەت کە حکومەتی ئەوە کەنترەی هەموو شتەکی کردووە و حکومەتەکی بیرەکراسی، دیکتاتەرییە و ەگا نادا کە موعارەزە بەتە سەر حوکم ئەمە لە کاتەکدا کە حکومەتی ئەوەش وەکو هەموو حکومەتە " دیمەکراتییەکانی " دیکە لە ەگای هەبژاردنەوە جەوی دەسەاتی گرتەتە دەست.
کاتەك کە ئەم هەوەستەی ئەمریکا دەبینین، گەر بە ئاگا نەبین لە سەراپای سیاسەتی ئەمریکا ، بەهەدا دەچین و دەکەوینە داوەکەیانەوە. بەلام کاتەك کە دەبینین تورکیا چی دەکات نەك هەر بە کورد بەکو بە سەرجەمی موعارەزەی ئەوە و ەاپرسیشی کرد لەسەر فراوانکردنی دەسەاتی و کردنی ەفتار فاشیانە و درەژکردنەوەی سەرکایەتیی ەجەب تەیب بە ساەی 2029 و پەیوەندی گەرمی لەتەك داعش و ەکخراوە تیرەریستەکانی دیکە و یارمەتیدانیان و زەری تر لەمانە کەچی نە ئەمریکا و نە بریتانیا، هیچیان سەرزەنشتیشیان نەکرد، ئیدی لەوەی گەە کە دژایەتی بکەن و یارمەتی موعارەزەی ناوخەی تورکیا بدەن و هانیانبدەن .

یاخود هەوەستی ئەمریکا لە وەاتانی کەنداو، بەتایبەت سعودییە

نەك هەر سادەترین دیمەکراتیەت و ئازادیی لەوەدا نییە بڕۆ دەستی لە کوشتنی هەزارەها هاووڵاتی یەمەنی و وێرانکردنی خاکەکەشیانا، هەیە، ئەمە جگە لەوەی کە کارگەی دروستکەری گروپە تیرۆریستەکانی دونیایە ، لەگەڵ ئەوەشدا ئەمریکا و بریتانی هیچی پێناڵێن، بگرە کەمکیشی پێدەکەن و بارگە و کۆنتراکتی چەك و تەقەمەنی و تیارەی جەنگیشی لەگەڵدا دەبەستن . لە هەواڵەستیانا بەرانبەر حکومەتی کینیاش کە لە هەڵبژاردنەکەی 2007 دا زیاتر لە 1200 کەس کوژرا و لە سەرو 2000 کەسیشەوە بریندار کران کەچی بە ئەمان " یار باقی و سوعبەت باقی" بەردەوام بوو. هەر دوور نیین ئەمریکا و بریتانیا هەردوکیان ، هیچ هەواڵەستکیان بەرانبەر حکومەتی هەرەم نەبووە سەبارەت بەوانەی کە تیرۆرکراون یا دەکرێن. ئە ئەمێیە سیاسەتی دووفاقیی بریتانیا و ئەمریکا هەر لەبەر ئەمەش دەبێت زەر بە ئاگاوە تەماشای هەواڵەستی دەستەواردانیان یا هاریکاریان لەگەڵ هەر گروپەکی موعارەزەی هەر وڵاتەکەدا، کە هەیە، بە هەزەکانی خۆزاواشەوە ، بکەین .

تێبینی دووهەم لەسەر ڤێنزویلا ئەوەیە کە ئەمیش چووە ڕیزی ئەو زنجیرە وڵاتانەی کە لە لایەن چەپ و سۆشیالدیمۆکرات و حیزبە کرێکارییەکانەوە دەسەڵاتیان گرتۆتە دەست. لەم بارەشدا ئەو ڕاستییەی جارێکی تر سەلماندەوە کە هەرچەند ڕادیکال و پێیامەکانت ، مانۆفێستێت، مرۆڤانە و سۆشیالیستانە بێت، بە گرتنە دەستی دەسەڵات، وردە وردە ئەو دروشمانەت کاڵ دەبنەوە تا ئەو ڕادەیەی کە دەسەڵات دەمکەی دیکەی دەخاتە گەڵ کە دیکتاتۆرییەت و کوشتن و گرتنی موعارەزەکەی دەبێت.
بە خاوەندرێتی کردنی دەوڵەتیی کۆرسەکانی بەرهەمهێنان و کەمپانیاکان ، کە بە پرسەی کۆرتی گشتی، واتە موڵکی گەل ناسراوە ، لەناو دونیای سیستەمی هێنووکەدا یا ئەوەتا دەبێت لەناو بچیت، یاخود خۆی ڕادەستی کاپیتاڵیزم بکات. هەکارەکەش ئاشکرایە کە بۆچی ، ئەویش هەرچەند دەوڵەتەکە بەناو ڕادیکاڵ و سۆشیالیست بێت بەڵام هەشتا بە سەدەها ئەقڵەوە بە سەرمایەداریی دونیاوە گرێدراوەتەوە و گەر لەو بازنەفدیە دەرچێت ، لە لایەن کەمپانیە گەورەکان و دەزگە دراویەکانەوە بە ئاسانی لووش دەدرێت.
ئەم ڕەداوو و ئەزموونەی ڤێنزویلا مۆژویەکی درێژی هەیە کە هەر لە سەردەمی هاتنی بەلشەفیەوە لە ڕوسیا بە دەسەڵات، تا ئێستاش هەر بەردەوامە.

هەر ئەم هەکارەش بوو کە بیردۆز، یا بیریارە ئانارکیستەکان

لەسەردەمی مارکس دا زۆر لە خەباواننە جەدلی ئەوپان لە گەل ماركس و هاوەڵكانیان دەكرد كە سۆشیالیزم لە ڕۆگای گرتنەدەستی دەسەڵاتەوە جا بە هەر بیانو و پاساوێك بێت، نایەتە كایەوە.
ئەناركیستەكان بە خەلادان لەم گرفتە و بنەبەكردنی دەسەڵات و كەمەڵی قووچكەیی و چەوساندنەوە، دژایەتی هەموو جۆرەكانی دەسەڵاتیان كردووە و دەكەن، باوەڕیان بەوە هەبووە و هەیە كە دەبێت هەموو شتێك لەلایەن خودی خەڵكەوە خاوەندارێتی لەبكرێت و خەیان خاوەنی بەیارەكانی خەیان بن و خۆشیان جەبەجێكەری بن لە ڕۆگای كاركردن بە هەرەوەزیی و ژیانی هەرەوەزیانەوە ، واتە بە كەمەڵەیەتیكردنی هەموو شتێك و بەشداریكردنی هەموو كەسێك و لەپرسینەوەش لەلایەن هەمووانەوە.

زاهیر باهیر – لەندەن
08/08/2017

(نامەكانی شەركە بەكەس لە كتێبەكەدا) … سەدیق سەعید ەواندزی

ئەدەبیاتی نامەو نامە گەینەوەی نەوان نووسەرانو ئەدیبانو هونەرمەندانیش، وەك ژانرێكی ئەدەبی، دیاردەیەكی ئەدەبی تاادەیەك كەنەو لە مێژووی ئەدەبیاتی زۆر نەتەوەدا بوونی هەبووە. وەلە لە ئەدەبی كوردیدا، تا دوای ەاپەینو ئەو سانەی دواتریش بەتایبەتی، گرنگی پێنەدرابوو. ئەم بەو مانایە نییە، كە پێشتر نامە گەینەوەی نەوان نووسەران بوونی نەبوو. بەنموونە:عەبدوەاپەشو لە شیعرەكدا ،نامەیەك بە شەركە بەكەس دەنێرێت. بەكو بەو مانایەی چەند ساەكە بە شەك لە نووسەرانو توێژەران،نامە نێردراوەكانی نەوان ئەدیبان، لە چوارچەوەی كتێبدا، بە شەوەیەكی سەربەخۆ چاپو بەاو دەكەنەوە. بەگومان ئەمەش دوای وەرگرتنی ەزامەندی نووسەرەكانییان. چونكە نابێ ئەوەمان بیر

بچێت، که نامەو نامە گۆڤینەوەی نێوان دوو کەس، ئەگەر نووسەریش بن یاخود نا، دەچێتە خانەی نهێنیو پەیوەندی کۆمەڵایەتی و تایبەتی نێوان هەردوو کەسەکە خۆیان. چونکە لەوانەیە زۆرجار بابەتو کۆمێنتو دەستەواژەی وا لە نامەکاندا هاتبێت، کە پەیوەندی تەنها بەوانەوە هەبێتو هەزامەند نەبن بڵاو بکرێنەوە. یاخود باسو خواسکی نهێنی تێدا بێتوبەبڵاوبوونەوەیان ئاشتەوای کۆمەڵایەتی تێکبچێتوبارودۆخی سیاسی، یاخود خزانی و کۆمەڵایەتی دەشێوێتو دەبێتە مایەی لێکترازانو دڵگرانی نێوان کەسانێك. بۆ یە لەهەموو ساتێکدا، بڵاوکردنەوەی نامەی هەر کەسێك، دەبێ بەهەزامەندی ئەو بێت. ئێستا بە هۆی پێشکەوتنەکانی تەکنەلۆژیاو ئیس ئێم ئێسی موبایل و یاخود تایپ و نووسین بە کۆمبیوتەر، نامە گۆڤینەوەی نێوان نووسەران زۆر بەکەمیی بە شێوەی کاغەزو نووسینی دەستی دەنووسرێت. هەرچەندە جوانیو چۆڕی خوێنەوەی هەر نامەیەك، لەوەدایە دەستنووس بێت و بەشوێن پەنجەو قەڵەمی نووسەرەکەی نووسرابێت.وەلێ ئێستا بە هۆی پێشکەوتنی تەکنەلۆژیاو ئامێرە نوێکانی سەردەم، نووسینی نامە بە دەستنووس، تاڕادەیەکی زۆر بوونی نەماوە. بەڵام بە شێکیش لە نووسەران، هێشتا چێژ لە نووسینی نامە و خوێنەوەیان بە شێوەی دەستی دەبینن. بۆیە هەندێکیان،بەو شێوەیە دەنووسنو نایانەوێ بە نووسینی کۆمپیوتەر بێت. دیار ئەمەش بۆ ئارەزوو سەلیقەی نووسەرەکان خۆیان دەگەڕێتەوە.

(تاڤگەی وشەو هەڵوێست)

لە دووتوێی دووسەدوو هەشتاو شەش هاپەرەدا،بەناوی تاڤگەی وشەو هەڵوێست، نووسەر کامەران سوبحان، ژمارەیەك نامەی شاعیری کۆچکردوودیاری کورد(شێرکۆ بێکەسی)ی کۆکردوونەتەوەوە لە چوارچێوەی کتێبێکدا، لەلایەن ناوەندی ئەندێشەوە چاپو بڵاوی کردوونەتەوە.ئەم کتێبە کۆکراوەی بە شێکی ئەونامانەن کە تیایدا شێرکۆ بێکەس بۆ نووسەرانو بە شێك لە سیاسییەکانی ناردووە، یاخود وەڵامی داونەتەوە. هەنگە سەرەکیترین پرسیار کە لە دەسپێکی خوێنەوەی نامەکانی هەر نووسەرێك هووبە هووی خوێنەر دەبێتەوە، ئەوەبێت کە بۆ چی نامەی کەسانی تر دەخوێنینەوە کە هیچ پەیوەندییەکی بە ئێمەوە نییە؟بۆچی نووسینە تایبەتیو نهێنییەکانی نێو نامەیەك دەبێتە جێگەی گرنگی پێدانی خوێنەر؟ لە ڕاستیدا، نامەی نێوان نووسەران، زۆر جار لە باسو خواسی نێوانییانو هەواڵپرسینی یەکتری دەبێتە پانتایەك بۆگۆڤینەوەی بیروڕاو دیالۆگ لە نێوان یەکتری، لە بارەی بابەتێکی ئەدەبی یاخود سیاسیو

فەرهەنگی.

بە دەربڕینێکی تر، ئەگەر نامەی نێوان دووکەس هەر بێ ئاگاداربوون لە هەواڵی یەکتری بێت، ئەوا نامەی نێوان دوونووسەر هەندێکی فراوانتری هەیە. لەو ڕوانگەیە شەوە ئەو نامانەی شەرکێ بکەس، بە شێکیان بێ بە سەر کردنەوەی هاوڕێکانی بووە، بە شێکی دیکەش گۆڕینەوەی بیروڕا بووە. زمانی ئەو نامانە، هەندێك جار زمانی ئاسایی گفتوگۆیە، لە هەندێ کاتی دیکەشدا، نامەکان زمانێکی پڕ لە وێنەی هونەری و شیعریەتو دارشتنی هونەریانەی شێوە پەخشانێکی ئەدەبی لە خۆ دەگرن. دیارە ئەمەش بێ ئەو پاشخانە فەرهەنگیو شیعریەی شاعیر دەگەڕێتەوە. بەوماناییەی چونکە خۆی شاعیرێکی دیاربوو، ئیدی ئەو زمانە شیعریە زاڵدەبێت بە سەر نووسینی نامەکانیش.

هەر ئەمەشە بۆتە هۆی ئەوەی خوێنەر لە خوێنەوەی ئەو نامانەدا، چێژێکی ئەدەبی وەربگرێت. سەرەتای هەر نامەیەکی شاعیر بە دەستەواژەی(بەهیوای هەمیشە چاوودێروونیو سەرفرازیتانم)دەست پێدەکات. شاعیر زۆربەی هەرە زۆری نامەکانی، بەو سڵاوەوە دەست پێکردووە. ئیدی چۆتە نێو باسو بابەتەکانو لە هەندێکیان بە کورتیو لە هەندێکی تریشیان بە درێژی دەدوێت. بە شێك لە نامەکان، هەر تەنها هەواڵپرسینە، وەلێ بە شێکی دیکەشیان گۆڕینەوەی بیرو ڕاو دیالۆگە لە نێوان خۆیو ئەو کەسەشی کە نامەکەی بۆ ناردووە. لەنامەیەکدا، بێ حمە باقی شاعیر، شەرکێ بەکەس بە درێژی لە بارەی هەهەندەکانی شیعری سیاسیو شۆشگێڕی دەدوێتو ئاماژە بێ ئەزموونەکانی خۆی دەکاتو شانازی بەوە دەکات، کە بۆتە شاعیری پێشمەرگەکانو دەیان قەسیدەو شیعری، بێ شەهیدانو تێکۆشەرە قارەمانەکان نووسیوە.شەرکێ بەکەس لەنامەکەدا دەڵێت:(من شاعیری خاكوخەڵکم شاعیری ئەو کارەساتانەم کە هەرگیز ئەدەنیس نەیدیوە). ئەمەش وەك وەڵامێك بێ ئەوەی، کە بەشێکی زۆر لە شیعرەکانی شاعیر هەنگدانەوەی ئەو کارەساتانەنو گوزارشت لەو شوناسە کوردبوونە دەکەن، کەوەك گوتارو پێڕەیەکی شیعری لە ئەزموونی خۆیدابووە بە شوناسێکی شیعری. ئەو لە شوێنێکی دیکەدا دەڵێت:(کە گوللە دەنگی زوڵاڵی پێشمەرگە بوو من شیعرم کرد بە فیشەکدانی ئەوان).

دیارە ئەو کاریگەربوونەی شاعیر بە پێشمەرگەو شۆڕش، پەیوەندی بەوەوە هەبوو، کە خۆی سااڵنێك لە چیا، لە نێو دەنگی تڕپو گرمەی فڕۆکەو گازی خەردەل، لە گەڵ پێشمەرگەکان ژیاوە. شاعیر لە نزیکەوە قارەمانیتییەکان، کارەساتەکان، شەهیدبوونی پێشمەرگەو منااڵی

بینیوه. تێکدانی سرووشتوژینگەی بینیوه. ئیدی ناکرێت شاعیرێك لە نێو ئەو هەموو کارەساتانە بژیتو شیعریش بنووسێت، بەڵام گوزاشت لەو هەموو کارەساتانە نەکات. لە بەشێکی دیکەی نامەکاندا، ئەوانەی دوای چوونە دەرەوەی شاعیر بۆ مەنفا نووسیویەتی هەمیشە هەست بە غەریبی دەکاتو تاسەی گەڕانەوەیەتی بۆ کوردستان. لە نامەکاندا، باسی ژیانی پێشکەوتووی دنیای خۆر ئاوا دەکات، بەڵام ئەو ژیانە بۆ ئەو نامۆیەو بەردەوام وەك خۆی لە نامەیەکدا دەڵێت:(هەمیشە خەون بە بۆگەردەوە ئەبینێت). بەردەوام خەیاڵی لە گەڕانەوەدایە بۆ کوردستان. بۆگومان بینیشمان کاتێ هەر تەنها چەند مانگێك بە سەر داپەڕین تێپەڕیبوو، شاعیر گەڕایەوە کوردستانو دوای هەڵبژاردن بووە وەزیری ڕۆشنبیری. بەڵام لە پیشەی وەزیریشدا، وەك خۆی لە نامەیەکدا باسی دەکات، نەیتوانیوە لە بەرامبەر ئەو هەموو کێشەو کۆماسیو ململانێ حزبییە بێدەنگ بێت. بۆیە کاتێ هەست دەکات کاری وەزیری لە گەڵ دنیای تایبەتیو شیعری ئەو ناگونجێت، ئیدی دەست لە کار دەکێشێتەوەو دەگەڕێتەوە هەندەران.

بۆگومان ژیانی هەندەران بۆ شاعیر، ژیانێکی جیاواز بوو.شەرکۆ بێکەس کاتێ لە شاخەکانی سەرگەڵووەوە دەچێتە هەندەران، ئیدی دەبێتە شاعیرێکی ناسراو، کە چەندین کۆی شیعری لە وڵاتانی دەرەوە ئەنجام دەداتو شیعرکانی وەردەگێڕدرێنە سەر چەندان زمانی بیانی.تا دواجار خەڵاتی بە بەهای تۆخۆسکی وەردەگرێت. نامەکانی شەرکۆ بێکەس لە پاڵ ئەوەی پرسو بابەتی ئەدەبیو سیاسییان تێدایە، لە گەڵ ئەوەشدا هەندێ جار بە زمانێکی کەمەایەتییانە، باسی پەیوەندی نێوان خۆیو هاوڕێکانی دەکات. لە نامەیەکدا بۆ جمال شارباژێری شاعیر کە هاوڕێی شەرکۆ بێکەس بووە، دەڵێت:-(سەروپێ کەمان نەخوارد، بۆ کوێ دەچی هەر دەیخۆین).

یاخود لە نامەیەکی دیکەدا،باسی مشکۆ هەڵەشەی مشکەکان دەکات لە ژوورێکدا. شەرکۆ بێکەس لەونامانەدا هەر تەنها وەك شاعیرێك نەدواوە، بەڵکو وەك کەسێکی سادەو کەمەایەتی لە بە شێك لە نامەکان دەردەکەوێت. هەر وەك لە کۆتا بە شی کتێبەکەدا، چەندین نامەی کورت کورتی یەك دێڕیو دوو دێڕی دەبینین، کە پەیوەندییان بە کاروبارە ئاساییەکانی ژیانی ڕۆژانەی خۆیو هاوڕێکانیەوە هەیە لە دەزگای سەردەمو شوێنی کارکردنی. لە بە شێك لە نامەکاندا، ئامادەکاری کتێبەکە، چەندین نووسینو دەستەواژەیەکی لابردوون، بە هۆکاری ئەوەی کە بڕاوکرنەوەیان ڕەنگە بۆ ئێستاکارێکی باش نەبێت. بەڵام هەمان دەستەواژەو دەربڕینەکان کە ئامادەکاری کتێبەکە

لایبردوون، لەکپی بنەەتی نامەکاندا، واتە دەستنووس کە لە بە شی دواوەی کتبەکەیە، هەرماونو لاینەبردوون.کە بە بچوونی من وەك خونەرك دەکرا وەك ئەمانەتکی مژوویی ناوەکی نامەکان وەکو خی باوبکاتەوە.دیارە خونەوەی نامەش وەك هەر ژانرکی دیکەی ئەدەبی، چژ بە خونەر دەبەحشت. لە کتاییدا سەرنجم لە بارەی نامەکانەوە ئەوەیە، کە دانەری کتبەکە نامەکانی بە بز بەندی مژوویی‌و بەرواری نووسینیان لە چاپ داون. واتە ەچاوی مژووی نووسینی نامەکان نەکراوە. کە ئەگەر بە پی مژووی نووسین‌و سالەکانیان نامەکان دانرابان، جوانترو گونجاوتر دەبوو. بە نموونە: نامە هەیە لە سالی 1996 نووسراوە، لە پشەوەی نامەیەك باوکراوەتەوە کە سالی 1990 نووسراوە. بە هیوام بەرگی دووەمی نامەکانیش چاپو باو بکاتەوە.

* ئەم بابەتە لە ئەدەب‌وهونەری کوردستانی نو ژمارە(1009)ژی 3/8/2017 باوکراوەتەوە…

پشکیک بە زانستی گان و ئالوگە لە کمگا! … ئاسە حامدی

سرتا ؛

ئوی لم لردا دیخوننو بشکە لە هاوبشیکی کم بە ئالوگە و ناسینی ئالوگە و کارکردن بە هشیاریە بە ئالوگە پکردنی کمگا.

چن دن گانی پرسسکان و کمگا کارکی ئاسان نین و زحمتە بام نە گان مردنکی هواشە و مانویە لە بە شاییکی بە مانا و بگن بوونە. بە مانا سیاسیکی سرکوت و دیکتاتری و تولیتاریتە و بە مانا زانستیکی بگن بوون و دواکوتووی و وستانە لە قاوغکی دیاریکراودا. گان و گانی پرسسکان زر جیایە لە گان و ئالوگری کسایتیکان ودم وچاوکان. ئگرچی ئوی یکم دبتە هی ئالوگی دووم، پچوانکشی هر

استیکی تدایـ....

بـ درژی بابت کلیکی ئربکن ....

ئستا پیاوک نیشتمانم ..!! ... بیان ئیبراهیم

وا هات عاشقان وا خی هات
سنوبرک لـ قد ئو لاپاو دتـ خوار
نگی ک نگی ئو پیاوی
لـ ناو دشتایی شیعردایـ و
ژیانی بـ جگری لا دمیو هواسیو
لـ کانی قت پای شاخک لا دداو
تز لق وسوزایی و دم و چاوی تـ دکات
وا هات ...عاشقان وا هات
دتـ ناو دارستانک و
یک یک ساو لـ درختکان دکات
سنوبرک لـ پیاو
نگی لـ قمیس سوزکی برم دچ
بای ک وک بای خم
ئم پیاو سنوبریـ
همیش سوزی شیعر و
بهار لـ دامنی دچ
نزیک دبتو ولم و نگی دگ
ورد ورد ئم پیاو سنوبریـ
دبتـ دار تویک و پم د :
ئستا تـ نیشتمانی منی
من پیاوکم لـ دار توو
لـ حوشی مای منداـیتو هاتوم
پم لـ ساوی یشوکان
منی پیاوی دارتو... لسر هر لقکم
نیگای ئو چلکانم بـ هناویت

کە منایەتیان پر دەکرد لە جریوە
پشتم تە دەکات دەوا
بەدەم ەشتنەوە دەە :
من هیچم نەماوە بە وتن و لە پە ون دەبەت
دەتەوە ..لە سوچەکی ترەوە دەتەوە
هات عاشقان…. وا هات
عاشقان چەند سەیرە
لەو بەرەوە لە دامەنی ەوبارەکەوە
دار بییەک هاوار دەکات
من لەرەم … من شەرکەم
ئەستا تە پیاوەک نیشتمانتە و
منیش کچەک نیشتمانمە
بانگم دەکات و دەەمە ەخی ەوبارەکە
ئەو لەو بەرەوە و منیش لەمبەر
قاچم دەخەمە ناو ئاوەکەوە
بیستنمی بە دەکەم بە فەرشەک
پەم دەە :نیشتمانی من و تە
لە کەشکەی ئەم ەوبارەدایە
وەرە با گوە لەم ەوبارە بگرین
هەر دەپەکی پە گریانی دایکەک
هەر شەپەلەکی پرە لە ئازارەک و گنگە دەدات
ئەی نابینی چەن بە دەستی لقە شەرکانم
فرمەسکی بە دەسەم و توەبونی هەواش دەکەمەوە
ئیتر دەوا … ئەم شەە بییە دەوا
کەنار جەدەە
بەدەم ەشتنەوە
ەنگی دەگەە و دەبەتە دارهەنارە
بەسەر بەردە بازەکەدا
هەنگاو هەنگاو دەتە ئەم بر
تا دەگاتە لای من گوە دەردەکات
دەکەوەتە گەرانی وتن
بەدەم گەرانی ەزیەی زیرەکەوە
ئەو ناوە پەدەکات لە گەرانی گوەی هەنار
پەم دەە: کە منی پیاولە جنسی دار هەنار هاتم
هەر گوەکم پەیامی هەنارەکی پەیە
فریشتەکان کە دەن
لەسەر بای پەپولە سوجدەی سور وەک گوەی من

بۆ ڕۆحی ئاسمان دەبن
عاشقان … وا دێت … سەیرکەن
ئەم پیاوە کە دەبێتە نیشتمانی من
هەر جارێ و دەبێتە درەختێک
هەر جارێ و دەبێتە کانیەک
هەرجارێ و دەبێتە باڵندەیەک و
هەر نابێتەوە بە شەرکە
شیرکەیە و لە بەرگی درەخت و
لە باڵی باڵدار و لە ئاوی کانیدا
شیعر دەخوێنێتەوە
ئەو کە دێت … پێم دەڵێت:
وەرە خێت لە منا ببینە
سوری لێوت من لە گوڵی هەنار… بەتەم بەخشیوە
قەمیسەکێت لە سەوزای سنەوبەریم … بە دورویت
دەنگت لەسەر چڵی دارتوییم…. پە داوی
ئا من ئێستە وەک پیاوێکی شێت
نیشتمانی تەم
ئەو دەمەی تە دەبیتە نیشتمانێک لە ڕەنگ بە من
ئەو دەمەی تە دەبیتە پارکی ئازادی
لە ناو هەناوتا خەم و شیعر بە ئەبەد دەنوم و
بارانی شیعر بە تە جەدەهەم
بەفری قەسیدەم لەگەڵ ڕۆحی تەدا دەبارێنم
عاشقان وا دەڵێوات … کە دەڵاوت
خەی گرێ دراوە بە دەموە … وەک فەقیانەکەی دایکم
دەم دەکاتە کەعبە وبە قەیسدەیەکی سپی
وەک سەرپۆشکەی دایکم دادەپۆشێت
چاوانم دەکاتە دەبەرند و ڕۆحی دەبێتە پەپولە
کە دەڵێوا … عاشقان … ئاوا دەڵێوا
بە ئەسپایی دەچپێنە بە گوێمدا و دەڵێ:
نیشتمانم وەک ئاوێنە پارچە پارچە بوە
لە چاوی کچکا کەمکردوە
منیش کە چاوم دەشکا ئەو گوێ ی لە بو
پارچەکانی دەکەوتنە ناو دەموە
لە شین پۆشی کەمانچەژنەوە … دەم بینی
ئێستە من پیاوەک نیشتمانێ
لە پارکی ئازادیدا دانیشتوە و
ئازادی دەکاتە ملی وشە

ئەستە من پیاوەک نیشتمانە
بەنی نەرگز لە شیعری و
چاوانی لە گوە و تەمەنی لە باخچە و
هەوەستی لە مارشی نیشتمانیدا دەبینم
عاشقان ئاوا دەت و ئاوا دەوا
ئەو کچەک بوە نیشتمانی و
منیش پیاوەک
کە هەر جارە و وەک درەختەک دەردەکەوەت و
وەک باەندەیک لە ئاسماندا ون دەبەت
هەر جارە و وەک ەوبارەک دەردەکەوەت و
وەک باران دەتەوە و بەسەرما دادەکات
وەک کانی گەرانی دەەت و
وەک شیرکە دەچیتە ناو مەژوەوە
بەە عاشقان …. ئاوایە
ئەو ئەستە کچەک نیشتمانیەتی و
منیش پیاوەک نیشتمانمە .

دایەلەگەـــــــک لە گەە بەرەی "نەخەر"دا … ئاسەکمال

" من رای تە ناسەلمەنم ، بەام تا مردن بەرگری لە مافی تە دەکەم بە وتنی " – ڤەتەر ….

ئەمە کەمپینی "نەخەر" ەایگەیاند کە لە رفراندەمی ٢٥ سەپتەمبەردا دەنـــگ بە "نەخـــر"دەدەن، واتە لەو رفرانـــدەمە و لە پرســـیار و فەرمەکەدا دژی ســـەربەخەیی کوردســـتان دەنـــگ دەدەن، ئەمەش مانـــای خوازیاری مانەوەی کوردستانن لە سایەی حکومەتی عەراقدا. بەگومان دەنگدان بە "نەخەر" مافی هاوەاتیانە وەک دەنگدان بە"بەە" و نابە هیچ جیاوازیەک و فشارەک لەسەر هیچ هاوەاتیەک بە لەم رفراندەمەدا. لەم یەکەم پرس کردنە و بەیاردانەی خەکی کوردستان لەسەر چارەنوسی سیاسی کوردستان دەبە هاوەاتیان ئازادانە بەشداری ئەم پرەسەیە

بکەن تاکو چاوەڕوانی خەڵک لە مافە سیاسیەکانی خۆی بچێتە ئاستێکی باڵاتر و دیاریکردنی چارەنوسی کوردستان بە مۆکی حزبە دەسەڵاتدارەکان نەزانێ و چالاکانە لەدیاریکردنی دەوڵەتی سەربەخۆی ئایندەشدا بەشداربێت. هەربۆیە دایلۆگ کردن نەک تەخوینکردن لەنێوان هەردوو بەرەی "بەڵێ" و "نەخێر"دا نیشانەی کلتورێکی مەدەرن و پڕنسیپی ململانێی سیاسی حزب و هاوڕاتیانی شاری و هاوچەرخە کە جیاوازە لە کەلتوری ململانێی حزبە چەکدارەکان و زمانی هەڕەشە و جنێو و سوکایەتی کردن. لە رفراندەمدا ئایکی گشتی و دیموکراسیەکی ڕاستەوخۆ لەجیاتی کەمینەیەکی حزبی دەسەڵاتدار بەیاردەدا و هەربۆیە شەوازی گفتوگۆ و ڕاگەیەنەوە و ڕاگەیین و قەناعەتکردن دەبێتە مایەی گەشەکردنی بەیارەک کە زەرینەی خەڵک نوێنەرایەتی دەکا و شەرعیەت بە ماف و بەیاری خەڵک دەدا.
کەمپینی "نەخێر" بەگژ بە دژایەتی ئەم رفراندەمە دەهێنەوە لەبەرئەوەی مەرجی ئەوەی تەدانیە " کە ڕەکارەکانی سەربەخۆیی ئەوە بخوازێت و هەروەها پایەکانی دەوڵەتێکی دیموکرات و سەرکەوتو دامەزرابن و دەستور پەسەند کرابێت ".

ئایا ڕیکاری سەربەخۆیی لەئێستادا جگە لە بەرپاکردنی رفراندەم چی دەخوازێت؟ دەڵێن؛" پایەکانی دەوڵەتێکی دیموکرات و سەرکەوتو دامەزرابن". پرسیاری سەرەکی ئەوەیە ئایا بە دەوڵەت لە ٢٦ ساڵی ڕابردودا لە کوردستان دانەمەزراوە ، وە ئایا کەی ئەم دەوڵەتە دیموکرات و سەرکەوتوە دادەمەزرێ؟ چۆن دەسەڵاتی دوو حزبی چەکدار دەبێتە دەوڵەت لەکاتێکدا هیچ مافێکی حوکمڕانی نودەوڵەتی نیە و لە ئاستی جیهانیدا وەک بەشێک و پاشکۆی دەوڵەتی عێراق حسابی بۆ دەکرێ و لەگەڵ بەغدادەوە ماملەی سیاسی وئابوری و سەربازی و دیبلۆماسی لەگەڵ دەکەن و هیچ وڵات و دەزگایەکی نێودەوڵەتی شەرعیەتی پێ نادا وەک دەوڵەتێک؟ دەوڵەتی دیموکرات و سەرکەتوش لەسایەی ئەم سیستەمەی حزبی چەکداردا چارەکە سەدیەکە دروست نەبوە و دروستیش نابێ چونکە ئەگەر نەتوانیت مافی حوکمڕانیت لە ئاستی نودەوڵەتیدا بەدەستی نەناسرێ ناتوانیت وەک بەشێک لە سیستەمی دەوڵەتی دنیای ئەمڕۆ جێ بکەوێت و پێوندیە سیاسی و ئابوری و بوارەکانی تری بەیەکبردن لەگەڵ ئەو سیستەمەدا جیهانیدا ڕێکبخا و ببیتە بەشێک لە بازاری جیهانی و لە نەتەوەیەکگرتوەکان و ڕێکەوتنە نودەوڵەتیەکان و سیستەمی جیهانی. بەم پێیش کوردستان ناتوانێت دامودەزگای دەوڵەتی و مافی هاوڕاتی بون و دابینکردنی ئاسایش و پلانی ئایندەی هەبێ، هەروەک لەم ٢٦ ساڵەدا ئەمە بەکردەوە سەلماوە. بەپچەوانەوە ڕێک مەسەلەی

رفراندم و سەربخۆیی بۆوە کە دەوڵەت دروست بکرێ نەک بونی دەوڵەت پێش مەرجی رفراندم بێت. هەربۆیە لەئاستیدا سپاردنی رفراندم بە دوای دروستبونی دەوڵەتێکی دیموکرات و سەرکەوتو جگە لە "نەخێر" بە بەرپاکردنی رفراندم و جیابونەوە لە عێراق نابێ بکردرێ نابێ بە هیچ شتێکی تر.

دەستوریش وەک مەرجێکی تر بۆ رفراندم دادنرێ لەلایەن کەمپینی "نەخێر"ەوە. باشە مەگەر چەند ساڵێکە ئێم دەسەڵاتە هەشنوسی دەستوری نیە. بۆچی ئێم هەشنوسێ ناتوانێ پەسەند بکرێ؟ چونکە پەرلەمان نیە؟ باشە پەرلەمانێک کە لەم چارەکە سەدیەدا چەند جار بە ئیعتبارکراوە چەن خولێکی کوردستان دەبێ چاوەڕێی ئەوەبن، بۆ دیاریکردنی چارەنوسیان لەگەڵ دەوڵەتی عێراقدا، لە کاتێکدا پەرلەمانێکی سەرکەوتو دادەمەزرێ و دەستورێک دەردەکا و ئەوکات ئێم مەرجانەی رفراندم دابین دەبێ و ئەوکات خولێک دەتوانن رفراندم بکەن؟ ئایا ئەمە بەڵاستی "چاوەڕوانی گەدە" نیە، ٢٦ساڵە کە ئێم پەرلەمان و دەستورێ دروست نەبوە، ئایا پەمان ناڵێن کەی دروست دەبێ؟ دواتر، بۆچی دەستور دەکاتێ پێش مەرجی رفراندم لە کاتێکدا کە دەوڵەت ئاگەیەندرا بگومان دەبێ یاساکان یا دەستوری ئەو دەوڵەتێ دابنرێ، واتێ دەوڵەت مەرجی دروستبونی دامودەزگا و دەستور و یاسایێ نەک بۆ پێچەوانەوە. ئەگەر یاسا و دەستور دەوڵەتی دروست بکردایە ئەوا پەرلەمانی کوردستان یاسای کێم بەرهەم نەهێناوە کە بەهەمووی نەیتوانیوە دوو ئیدارەش یەکبخا نەک دەوڵەتی دامودەزگا و خاوەن مافی حاکمیەتی نەودەوڵەتی دروست بکا.
هەربۆیە "نەخێر" وتن بە رفراندم لەکاتی نەبونی رفراندمێکی بەدیلدا و چاوەڕێ هەشتنەوەی خولێک بەدیار پاکێجێکی تری چاکسازی و خیانەتی دروستکردنی دیموکراسی و دامودەزگا و دەستورێ لێم بەدیلی فیدرالیێ شکست خواردوەدا،" بەڵێ " وتنێ بە درێژەپێدانی هەمان سیستەمی ٢٦ ساڵی ئابردوو.
لەجیاتی ئەوەی پەیوەری شەرعی بونی رفراندم ئێم دەزگا حساب بۆنەکراوانەی دەسەڵات و گرێی ئەدیبی "ئیجماعی نیشتمانی" بێ، باشترێ پەیوەرکە بەشداری زەربەی خولێکی کوردستان بێت و دەنگ و بیاری زەربەی ئێم خولێکە بێت. نەک بەهەی فشەلی ئێم دەزگایانەوە ٢٦ ساڵی تر خولێک بەدیار مانەوە لەعێراقی فیدرالی قەومی و مەزهەبی دابنیشێ تا بەردەوام حکومەتی هەرێم دەستی چەوری گەندەڵی و سەرکوتی خەی بەسەر بەشە فیدرالیەکەی لە بەغدادا بسەڵێ یا دەوڵەتی شیعەی عروبی توانای ئەوە پەیدابکا کە کوردستان بخاتەوە ژێر دەسەڵاتی سەرکوتی خەی.

ئم کمپینی دژن؛ "نخر"واتی "نا"وتن بی دسات! ئگر لکدانوی بی دنگی "نخر" هر شتک بت بام دنگدان بی "نخر" لی رفراندمکدا کی پرسیارکی سربخییی واتی "نخر" بسربخیی و بی بی مانوی لی عراقدا. لو رفراندمی و لی پرسیار و فرمکدا ناوی دسات نهاتوی و باسیش لسر دیاریکردنی هوست لی دسات نیی. هربیی "نخر" تی کردنویی لی خواستی خکی کوردستان بی سربخیی لبرئوی دسات داوای دکا. دسلات ٢٦ سال بی رفراندم وسربخیی حوکم دکا و ئگر دنگی "نخر"یش سرکوی ئم دسات هربردوام دبی. بام سرکوتنی "نخر" شکستدانی بی خواستی خکی کوردستان بی سربخیی و سرکوتنی بی مانوی فیدرالیزمی قومی و مزهبی و دساتی دوتی شوڤینستی شییعی بسر کوردستاندا.

ئم کمپینی "نخر" دشن؛ برپاکردنی رفراندم " دست و پشتیوانی نودوتی و هرمایتیکانیشمان لدستددات". دبی بپرسین ئو دست و پشتیوانانی بی لئستادا ایناگینن کی رفراندم وسربخیی بی خکی کوردستان وک ماف بسمی دناسنن و نتویکگرتوکان بنن بی سرپرشتی رفراندم تاوکو رفراندمی تیموری ژهات و باشوری سودان و کسڤ سمیتی پی بدن و دوایی دوتی سربخی کوردستانیش شرعیت ورگر. ئایا ئم دستانی، بنمونی ئمریکا جگی لوی دن ئیستا کاتی نیی و کوردستان وک کارتی فشار برامبر بی عبادی و ئران بکاردنن ودیانوی شی داعشیان بکا، هیچ بنکی تری ئوددن کی ئوان کی ئامادن رفراندمک بی خکی کوردستان سازبکن؟ ئم دستانی پمان دن بن لی عبادی متی رفراندم ورگرن، لکاتکدا لایان ئاشکرایی کی حکومتی شیعی عراق سر بئرانی و ئگر دی داعشی تر پلاماری بدا و ببت بی دپارچی تروی ئامادنیی مافی رفراندم و سربخیی بی خک بسلمنی. کورد دستی وای هبی ئیتر دوژمنی بچیی؟ مافی خکی کوردستان نک ئستا لی یک سدی ابردودا و سرای ئو هموو کارسات و جینسایدی نیانسلماندوی، ئیتر ئم خشباوکردنی خک بم دست و پشتیوانی نودوتی و هرمایتیانی لی پناو چیدایی، جگی لی تراساندنی خک و پشت نبستنیان بهز و ئیرادی خیان و پیداگریان لسر مافی وای برپاکردنی رفراندم و جیابونودا؟! بپچوانوی ئم پویستی خکی کوردستان فشار بی کمگی نودوتی بهنی کی مافی خکی کوردستان لی رفراندم و

سربخییدا بسلمن و داوا بکا کن تویکگرتوکان و یکتی ئوروپا بشداری و سرپرشتی رفراندم بکن و سمیت بدن بن سربخیی کوردستان.

ئگر مسلن نازایتیکانی خلک برامبر بدسات ئم دین ئم حزبان لسایی نبونی دوت و فیدرالی قومی و مزهبیدابو، نک لسایی دوتی سربخدا کن توانیویان ئم چندین سان خک دوچاری هژاری و بن ئومدی و سرکوت بکن. ئایا چن بن "نخر" وتن بن سربخیی و مانو لن هامان سیستمی ئستای فیدرالی حزبن چکدارکاندا دن ئم "نخر" وتن بم سیستم؟! "نخر" وتن بن سربخیی تنیا مانای "بن" وتن بم سیستمی کن زان و تنیا "نخر" وتن بن گینی فیدرالی. بگومان ئو هز و لاینانی کن کشیان ژیان و نازایتی خکی هژار و ئازادیخوازی کوردستان نین کن ٢٦ سان بهی فیدرالیزمی حزبن دساتدارکانو توشی ئوپی ستم و چوسانو هاتو ، مسلیان نین کن بن دروستبونی دوت خک لدست سیستمی ئم حزبن چکدارانن زگاری دبن و وک هاواتی دوتک دتوانن ئم حزبان ناچار بن گرتنبری یاسا و دامودزگا و دابینکردنی چوارچویکی سمی بن بیوبردنی ژیانی ئابوری و سیاسی و کمایتی بکا. ئوان کشیان لگن پارتی هین کن لو بش دسات و داهاتن شریکیان ناکا و هربین دیانو لن دژایتی خک بن رفراندمیش سود ورگرن تاکو پلن پستکانیان لن پرلمان و حکومتدا ورگرنو و مسگری بکن. ئم هزان لن ١٧ شوباتیشدا هامان یاریان بن خپیشاندانکانی خک و خوینی شهیدکانی کرد و کوتندوای دسات بن جبجکردنی پاکجکانی دساتیان. هربین گرنگ کن دنگی نازایتی خلک دژی دسات جارکی تر توشی ئم یاریپکردنن نبن و لپان بردوامی دان بن نازایتیکان بن باشترکردنی ژیان و ئازادیکاندا، خواستی سربخیی و دامزراندنی دولت و برپاکردنی رفراندمیش بن مافی خلکی کوردستان بزانین و پیداگری لن جبجکردنی بکین لن لاین دساتو. رفراندمکی ئازاد و سمی و پابندبونی پارتی و یکتی بن جبجکردنی ئنجامکیو، خواستی بری ئازادیخوازی کوردستان.

ئاسکمال

2017/08/08

(بەش) و (نەخۆر) ی یەفراندەم وەک ماکیاج … بەختیارنامیق

یەفرانـدەم بەهەر دو بڕەکەوە جڕەکە لە سـیناریو و ماکیـاج بە ئامانجێکی دیاری کراو ، جگە لەوەی کە پرسێکی نیشتمانی گەورە دەنن و وەک دروشمی هەبژاردن بەکاری دینن بە ئامانجێک هیچی تر نیە ، ئەمـش کوفرێکی نیشتمانیە ، خە ئەگەر لەم کاتەدا ئەمە بنەماکانی دەوڵەت بونمان هەبوایە زەمینەی ناوچەیی و جیهانی لەبار بوایە ، ئەوا (بەش) ئەرکێکی ئەخلاقی و نەتەوەیی بو ، بەڵام لە ئێستادا کە ئەمە هیچ ئامادەگیەکی دەوڵەتداریمان نیە و زەمینەی لەبار نیە ، بە هەردو بڕەکەوە جگە لە دریەک بە ناوی پرسێکی نیشتمانیەوە هیچی تر نیە ، ئەم دو بڕیە ئەوە دەزانن کە شکستیان هێناوە و لە بڕامبەر گەلاندا بچنە هەر هەبژاردنێکەوە ئەوا دەدەن ، چونکە گەلان خاوەنی ئارامگەکەی کاک نەوشیروانە ، دوای مەرگی ئەم زاتە بە فرسەتی دەزانن لە ێە ی ئەم جڕە لە سیناریو و ماکیاجەوە ئەم یاریە لە گەلان ببنەوە ، کە دەتوانین هەردو بڕەکە بەم شێوەیە بخوێنینەوە و قسە لەسەر پشتی کەوالیس بکەین :

بڕەی یەکەم :

ئەم بڕیە کە بە بڕەی پارتی و پاشکۆکانی ناسراوە ، ئەم پرسە نیشتمانیە دەنەنت وەک پرسێکی جوان دێکات بە ماکیاج بە دەموچاوێکی ناشیرینی نایاسایی ، پارتی لەم کاتەدا هیچ دروشمێکی پێ نیە کە بە هەبژاردنکان بکاری بهێنێت ، لەسەر هەمو ئاستەکان فشەلی هێناوە ، چونکە زەربەی دەستەاتی بەدەستهێناوە بوە ، زیاد لە قەبارەی خی ، بیە بە شاردنەوەی شکستەکانی و یاری کردن بە درۆز کردنەوەی زەمەنی ئەم حکومەانیە ، دێت ئەم پرسە نیشتمانیە وەک ماکیاج بکار دەنێت ، لای پارتی ئامانجی سەرەکی کورسیەکەی مسعود بارزانیە ، هەر بیە وا دەکات کە کەی پرسە نیشتمانیەکان ببەستیتەوە بەم کورسیەوە و ناچارە هەمو پرسە نیستمانیەکان بکاتە ماکیاج و دەمامک بە درۆزکردنەوەی ماوەی سەرکایەتی ناشرعی ، لای پارتی هیچ ئامانجێک بەقەد مسعود بارزانی گرنگ نیە ، بیە ئەم یەفراندەم و دەوڵەتبونە دەکاتە دەرمانی بەهەشکەرو دەرخواردی تاکی

دەدات ، لای پارتی هەرەم بە نەخشانەیەک سەیر دەکرێت و دەیوێت هەر یەکەکمان ئاوەکی لە یەفراندەم بە هەببەستێت و هەیەک نەبێت بە چارەسەری نەخشیەکە ، تەنها نەخشەکە دەخەتینن.

بەرەی نەخەر :

ئەم بەریە ئامانجی ئەوە نیە کە ئەمە بنەمای دەوڵەت بونمان نیە وەک ئەرکی لەپرسراویەتی بەرامبەر فاویکی گەورەی سەرکردایەتی کورد بەم کارە هەڵسا بێت ، چی خەیان چی بەرەی بێ ئەوە دەزانن کە جگە لە ماکیاج هیچی تر نیە ، ئەم بەریە بەرەی بەرهەم سالح و زامای خەلیل زادەیە و شاسوار تەنها واجیهەیەکە ، لەبەر ئەوەی بەردەوام دەوترێت کە بازاڕ قەخکراوە لە لایەن حیزبەوە ، ئەمان بە پاراستنی سەرمایە و بازاڕکانیان پەویستیان بە حیزب هەیە ، ئەم دو کەسە بە دراسە دەنە ناو ئاگەیاندنی لیستەوە ، چونکە ئەگەر پێشتر نەکان و قەیوان کە دوکەمپانیای سەر بە یەکێتی و ئیدارەی گشتی بون ، ئەوا لە ئێستادا بەرهەم سالح بەرە و دەرکردن دەوات و بگرە تەنگ بە کارە بزنسکەیان هەڵچنیوە ، بەیە پەویستی بە حیزبێک و کورسی پەرلەمانی هەیە تا لە دەرەوەی یەکێتی بەرگری لە بزنسکەی بکات و جیا بێتەوە لە یەکێتی ، وە کەسرەت ئەسول هەمو بزنسکەی لە هەولێر و لەگەڵ پارتی بزنسی خەیان دەکەن و ئەوەی لە زەنی سەوز بزنس دەکات تەنها بەرهەم سالحە و دەبێت فریای خەی بکەوێت و حیزبێک و چەند کورسیەکی پەرلەمانی هەبێت تا بڕەو بە بزنسکەی بدات ، بەڵام لە بەرامبەر هەمو (بەڵێ) یەکدا (نەخێر) ێک هەیە کە پارتی دڵە (بەڵێ) کەواتە لە بەرامبەردا بەشایی دروست دەبێت بە (نەخێر) بەیە ستافەکەی بەرهەم سالح عاقلانە ئەمە دەقەزنەوە وەک دەمامکێک بە گەشتن بە ئامانجکانیان .
بەرەی (بەڵێ) و بەرەی (نەخێر) ساختەن.

هەردو بەرەکە ئەوە دەزانن کە ئێستا هیچ بنەمایەکی دەوڵەت بون نیە چی لە ەوی نەودەوڵەتیەوە و چی لە ەوی یاسایی و سیاسی و ازی بونی وڵاتانی جیهانی و ناوچەیەوە ، سەرەتایی ترین شت خە بژێوی ، کە نیە ، سەرەتایی ترین خاڵی خزمەتگوزاری کە کارەبا و موجەیە نیە ، ئیتر سەرەڕای ئاسایشی نیشتمانی فرەی لەسەرچاوەی داهات و باڵادەستی دەستەڵاتی قەزایی و کارا بونی هەر پێنج دەستەڵاتەکە و ئاشتەوایی نیشتمانی ….هتد.
خە ئەگەر ئەمە بنەماکانی دەوڵەت بونمان هەبێت و تەنها ئەوەمان مابێت کە یەفراندم بکەین و دەوڵەت ابگەینن ، ئەوە دەزانین کە هەمو کەس لەگەڵ ئەم پرسەدایە ، واتا ئەمە هەزەکی چەکداری

نیشتمانیمان هبت و هر پنج دستاتک چکی خیان ورگرتبت و هاواتی هست بو بکات کی بشکی لم دوتی و دزانیت ماف و ئرکی چی ، بام کی ئمانی نبت دکاتی ئوی هردو برکی وک دروشمکی هبژاردن بکاری دنن بی ئامانجکی بزنسی سیاسی .

بزوتنوی گان .

گان دزانت هردو برکی ساختن و لی برامبر ئارامگکی کاک نوشیرواندا دیانوت دروشمکیان پی بت ، دزانن گان خاونی کاک نوشیروانی ئوان خاونی شکست ، هر بیی هردو برکی ساختن لبرامبر پژیکی گوری وک دوتی نیشتمانی یان هاواتی ، گان ئوش دزانت تا ئستا ئجندایکی ورد نخراوتی بردم تاکی دنگدرو کی بن یفراندم بی ئم دوتیی کی ئاوا دروستی دکین ، خی ئگر یفراندم وسیلی بت ئوا دبت ئامانجکی دیاری بکرت ، هردو برکی ناورن ئامانجی یفراندم وک ئجندایک ون بکنو تنها دن بی دوتی ئمیان بی (بی) ئویان بی (نخر) ، بام جری دوتکی دیاری نکراو ئایا نیشتمانی دبت یان نتویی یان هاواتی ، گان هموئمانی دزانت ، دشزانت دور نیی بری (نخر) شاسوار بت و بیوت ئارامگکی کاکا نوشیروان لی گران داگیر بکات ، کی تاکی هکاری بهزی بی هبژاردنکان بی گان ، ئوش وا بکات شاسوار بت و بت ئمانی خانی راپاندن ناتوانن بن (نخر) هر وک لی سیمینارکیدا ئاماژی پدا ، دور نیی لی پلانی (B) دا بیت من وسیتکانی کاک نوشیروان جی بجی دکم ، بیوت ئو هکاری بهزش لی گران داگیر بکات ، بیی دبت گان بتوانت ئم استیانی بگینتی خک و بری سیم دروست بکات کی نا بی هردو برکی کی ساختن .

جیاوازی لی نوان (نخر) ی من

و(نەخۆر) ی شاسواردا … بەیان ئیبراهیم

ئەگەر دەوڵەت بوون بریتی بێت لە یاریيەکی بەزەون لە نێوان حیزبەکاندا ، ئەگەر دەوڵەت بوون بریتی بێت لەم یاریيە ناشیرینەی حیزب و گاڵتەجاڕی کردن بە هەستی نەتەوەیی و نیشتمانی و هاوڵاتی ، ئەوا دەکرێت کەی ئەو یاریيانە تە بگەین و بایکۆتی کەی یاریيەکانیان بکەین ، چونکە لەم هەرەمە هەمو پەوڕەکان خڵکین و یاسا و دامەزراوەیی نیە ، هەمو بەهاکان دەبنە یاری دەستی بزنس و سیاسیيە بە مەبەستەکان ، خۆ ئەگەر دامەزراوەیەکی وەک پەرلەمان هەبوایە و هەڵی سوری سەروەریە نیشتمانیەکان دیاری بکردایە ، ئەوا هەرگیز لە ئێستادا نە ناچار دەکراین سەیری یاریيەکی وا بەزەونی نێوای دو تیپی ناشیرین بکەین ، ئەگەر پەرلەمان هەبوایە ئەوا یاری نێوان تیپی (بڵێ) و تیپی (نەخۆر) دەبوایە بدرایە بە دادگا و ئێستە شار بەدەر بکرانایە ، ئەم سیناریو ناشیرینانەی نێوان دو بەرە ، سەرچاوەکانیان یەک ئامانج ، ئەم دو تیپە سەر بە یەک سەرچاوەی بڕگانی یاریيە ناشیرینەکانن ، دو دیوی یەک دراون ، بۆیە گەر دەوڵەت بوون مافی بەشداری هەر تاکێکمان بێت ، ئەوا ئەم دو تیپە لار و لەوڕە یاری بە کەرامەتی تاک دەکەن ، ئەگەر دەوڵەت بوون بریتی بێت لە خزمەتگوزاری ئەوە ئەم دو تیپە نەک باسی ناکەن بەڵکو دەیکەن بە هەیەک بە شاردنەوەی هەوی ناشیرینیان ، ئەگەر دەوڵەت بوون نەتوانێت کارەبا ، موچە ، ئاو ، سەروەری یاسا، لێپچینەوە لە نایاساییەکان ، دەسیسەی نەوت ، تەندروستی ، پەروەردە ، دادگاکان ، …هتد ، بەرهەم بهێنێت ، ئیتر بە هەردو دیوەکەدا (نەخۆر) و (بڵێ) جگە لە یاریيەکی بەزەون و بە گەمژەکردنی خڵکی هیچی تر نیە .

ئەوە گومانی تیا نیە کە بەڕێی (بڵێ) تەنها لە پەناو یەک کەسدا دەکرێت و عەبایەکە دەدرێت بەسەر کێشەکان و دورخستنەوەی تەمەنی نایاسایی مەسعود بارزانی ، ئەمەیان هەمومان تە دەگەین ، بەڵام بەڕێی (نەخۆر) لە من باشتر دەزانن کە شتێک نیە بە ناوی دەوڵەت بونەوە ، لە من باشتر دەزانن لەسەر ئاستی دەرکی و ناوکی ئامادەگیەک و ژینگەیەک نیە بە دەوڵەت بون ، لە من باشتر دەزانن کە ئەمە ماکیاجێکە بە شاردنەوەی دەموچاوە ناشیرینەکان ئەمانیش دەن و ئەم دەمامکانە دابەش دەکەن ، بەڕێی (نەخۆر) هەمان

کەرستەی ماکیاجیان لە هەمان سەرچاوەی بەرەی (بەڵێ) هەناوە بە گەمژەکردنی کەمەگا ، بەڵام هەردو بەرەکە ئەوە نازانن کە ئێستە کەمەگا لەوان باش تێگەیوە دەتوانێت بەیار بدات ، ئێستە تاک و کەمەگا خاوەنی ڕاگەیاندنی خۆیەتی و هەر گاڵتەشی دێت بە شاشەی تی ڤیەکانی ئەوان ، وەک مەحوی دەڵێ (شوکور هوشیارە مەحوی تە دەگات دنیا خەراباتە) کەواتە تێگەشتین لە بەرەی (بەڵێ) ئەمەیە و بەس بە سەرەکەکی ناشەرعیە بە درێژکردنەوەی ئەو ناشەرعیەتیە..... بەڵام جیاوازی زۆرە لە نێوان (نەخێر) ەکەی من و (نەخێر) ەکەی شاسوار دەتوانم بڵێم :

1. (نەخێری) من لەوەوە سەرچاوە دەگرێت کە گاڵتە بە بۆها نیشتمانیەکان نەکرێت ، (نەخێر) ی شاسوار هیچ جیاوازی نیە لەگەڵ فێڵ و ساختەکەی (بەڵێ) دا ، بەڵام بە دیوەکی تردا .
2. (نەخێر) ی من بە ئەوەیە کە سیاسەت و بزنس لەیەک جیا بکرێتەوە ، (نەخێر) ی شاسوار بە داگیرکاری حیزبەکی نوە یە لە بازاڕ.
3. (نەخێر) ی من بە ئەوەیە چاوچنۆکان کەتایبان بێت ، (نەخێر) ی شاسوار دانانی هەڵکەی هەزارەها چاوچنۆکی تر .
4. (نەخێر) ی من بە بایکۆتکردنی کەی گاڵتەکردن و فێڵ کردنە لە تاک ، (نەخێر) ی شاسوار هەمان گەمەی بەرەی بەتامی (بەڵێ) ە .
5. (نەخێر) ی من بە دەرکردنی تاکە لەم بارە قورسەی ژیان ، (نەخێر) ی شاسوار بە کردنی تاکە بە موشتەریەکی باشی بازاڕەکەی .
6. (نەخێر) ی من بە خەراکردنە لە چارەسەری موچە و کارەبا و ئاو ، (نەخێر)ی شاسوار گاڵتەکردنە بە کات بە قسەنەکردن لەسەر ئەم دەسیانە و دورخستنەوەی .
7. (نەخێر) ی من بە ئەوەیە چی تر پارەی ئەم هەرەمە نەدزرێت و لە بازاڕەکانی دنیادا سپی نەکرێتەوە ، (نەخێر) ی شاسوار بە بەردەوامی دانە بەم دەسیەیە .
بەڵێ هەزارەها (نەخێر) و هەزاران جیاوازی تر .

کە بە گشتی دەڵێین ... ئەم یارییە بەزۆنە ڕاگرن ، خەڵک ئەودیو شانەکە دەبینێت ، خەڵک دەزانێت ئەم داموچاوانە ماکیاج کراون ، دەزانن هەموی بە بەرگرتن و پاراستنی سرمایەی ناشەرعی و کورسی ناشەرعیە .

پرسی ڕیفراندەم و جیابونەی کوردستان و پێکهێنانی دەوڵەتی سەربەخۆی کوردستان

بەرنامەی پۆلێتیکس ٢٥ / پرسی ڕیفراندەم

بۆچی"نەخێر" حوکمی بنەماڵەیی و گەندەڵی درێژتردەکاتەوە ؟ … عیماد عەلی

ئەوەی سەیرە لەم کەمپەینی نەخێر و ئیدعایەی خەڵکی بەناو خەمخۆر و ڕۆشنبیر و سیاسەتمەدارە کەهەکە بووەکەی سەر ستەیجی نەخێر ئەوەیە کە باس لە ئەتەرناتیڤی ریفراندەم و سەربەخۆیی وچۆنێتی چارەسەری بۆ ئەم وەزعەی ئێستا بە نەخێرەکەیان ناکەن و ئەو میکانیزمە دیاریناکەن کە چۆن بە نەخێر چارەسەری کێشەکان دەکەن و کوردستان دەبێتە شامی شەریف، بۆ ئەوەی لە سبەینێوە ئێمەش بچینە پاڵ نەك یەکجار بەکو تەنانەت سەتجار نەخێر نەك لەبەرامبەر بەڵێ و لەکاتی جێبەجێکردنی ریفراندەمەکە بەکو بۆ ڕێگەگرتن لە ئەنجامدانی هەموو ریفراندەمێك لە داهاتوشدا . ئەمە جگە لەوانەی بۆ مەرامی سیاسی تایبەتی و بە هاندانی ئەم و ئەو هاتوون و هەمووان لە بەهانەکانیان وا نیشان دەدەن کە مەبەستی سەرەکیان لە نەخێر بۆ ریفراندەم ئەوەیە کە نەخێر بێت بۆ گەندەڵی و شکستی حوکمرانی و دسەڵاتی حزبی و بنەماڵەیی و قۆرخکاری . بۆ ئەوەی بۆ خەڵك بیسەلمێنن کە چۆن نەخێر بۆ ریفراندەم و نەخێر بۆ سەربەخۆیی و ڕزگاری کوردستان وادەکات کە کوردستان لەم نەهامەتیە دەدرەچێت و گەندەڵی نامێنێت و خەسپاندنی بنەماڵە بەردەوام نابێت و شکستی حوکم چارەسەر دەکرێت و موچەی خەڵك وەك خۆی لێدێتەوە و هەرزانی باڵی بەسەر کوردستاندا دەکێشێت و دیموکراسی بەرقەرار دەبێت و دەسەڵات دەستاودەست دەکرێت و ئازادی ڕەها و شەفافیەت مەیسەر

دەبێت و یاسا بەرقەرار دەبێت و یەکسانی خەڵکی فەرز دەکات .

بەڵێ ئەوەی نازانن کە بە شکستی ریفراندۆم و مانەوەی وەزعەکە وەک خۆی یان دوو هەنگاو گەرانەوە، زەرەك لە کیشەو بڕشەکانی حوکمرانی کوردستان لەبیر دەکرێت و، دەسەڵاتی کوردستان لە بەرپرسیارێتی شکستی حوکمرانی ئەم بیست و شەش ساڵە قوتار دەبێت و، هەیچ شتێك بەو شێوەیە نەك ناگرێت بەڵکو بەم هەنگاوە نامەدروسە دەسەڵاتی حوکمرانی حزبیی تەسك و بنەماڵەیی و کەسی و ئەڵقە دەستریشتووەکان فراوانتر و جێگیرتر دەبن و رەوشە نالەبارەکە درێژەدەبێتەوە یان لەمەودایەکی نزیکدا ئەتەرناتیڤکی نالەبارتری نەتەوەی سەردەست وردە وردە و بە هێوری باڵی بەسەر کوردستاندا دەکێشێت و خەڵك بێ ئەومێد دەبێت و هەم لە حەمە دەبین و هەمیش لەخولە .

بۆیە، ئەم بۆە خەڵکەی کە هەر یەکە و بەجۆرێك خۆی لە کەمپەینی نەخێر داوە؛ بەشێکی بەمەبەستی سیاسی و ئیستغلالکردنی شەپۆلی ناڕەزایی و دژە ریفراندۆم، دەیەوێت بە کردەوەیەکی پۆپۆلیستانە جەماوەرێك بۆ خۆی و بۆ مەبەستی فراوانکردنی رێژەی جەماوەریی خۆی مەیسەر بکات و لەسەر ساحەی سیاسی کوردستان بکەوێتە ململانێی سیاسی و حزبییەوە، یان فەرمانی پاڵنەر و پاڵپشتیکارەکانی پشت پەردە جێبەجێ دەکات و، ئەمانەش زۆر کەمن و تەنها ئەو سەرانەن کە توانای هەمەجۆریان بۆ تەرخان کراوە نەك خەڵکە ساکار و سادەکەی کوردستان بن کە قەیرانی دارایی و نەداری زۆری بۆ هێناون و لە کاردانەوەدا ریفراندۆم رەتدەکەنەوە . جۆرێکی تریان لەنارازیە هەمەچەشنەکانی نێو پێگە وپێستی حزب و لایەنەکانی خۆیانن و دەیانەوێت وەك بەرزکی بانان لە بەرپرسیارێتی شکستی هەمەجۆر خۆیان رزگار بکەن و خۆیان لە خەڵکی نارازی نزیك کەنەوە و، بە بیری خۆیان وا دەکەن خۆیان پاك دەکەنەوە و، لەو پەشمانەی کە پێوەیان نوساوە رزگار دەبن و لە تەمەتی گەندەلی و شکستی حوکمرانی قوتار دەبن .

ئەوەی لێرەدا پێویستە خەڵك زۆر بە وردی ئاگاداری بێت ئەوەیە؛ کە ئەمانە بەهەموجۆرێك بەم رەفتارانەیان دەکەونە بەرەی قازانجبەخشین بە دەسەڵاتی گەندەڵ و شکستخواردووی کوردستانەوە، ئەگەر بەخۆیان بزانن و پاڵنەریان هەبێت یان نەزانن، بەم رەفتار و کردەوەیان چەکی بێتاوانی بە دەسەلات دەبەخشن، هەر ئەمانە درێژە بە دەسەڵاتی بنەماڵەیی و حزبیی تەسك و کەسی دەدەن و لەبەرامبەریشدا خەڵك لە هەنگاوی یەکەمی سەربەخۆیی دوور دەخەنەوە و، لەم بارەشدا تەنها دەسەڵات بە سەلامەتی لێی دەردەچێت ، کە بەخۆی هەموو شکستەکان بەم هۆکارانەوە دەبەستێتەوە و بەهانەیەك دەدرێت بەدەستیەوە و لە

لێپرسینەوە رزگاری دەبێت . بەڵام بە سەرکەوتنی ریفراندۆم و پێشکەوتنی هەنگاوی یەکەمی سەربەخۆیی تەمەنی دەسەڵاتی گەندەڵ کەمتر دەبێتەوە و کاتی لێپرسینەوە و حوکمی یاسا نزیگ دەبێتەوە و هەر لە ڕۆژی ڕاگەیاندنی سەربەخۆییەوە خەباتی ڕاستەقینە دژبە گەندەڵی و دەسەڵاتی بنەماڵەیی و شەخسپەرستی و قۆرخکاری دەست پێدەکات و، لەوێوە تەمەنیان لە کورتی دەدات نەك بە نەخێرەکەی ئەمانە بێ ریفراندۆم و سەربەخۆیی .